

Szerkesztőség:
II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.
—
Kéziratok vissza nem
adatok.

ABONY

Kiadóhivatal:
SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hir-
detések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamlások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felölös szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Augusztus 20.

Nemcsak a keresztény világnak, hanem a magyar nemzetnek kiváltképpen nevezetes dátuma: augusztus 20. Nyolcszázhetven év suhant el a végtelen semmiségbe azóta, amikor Szent István, a magyar nemzet első alkotmányos királya a megdicsőültek honába költözött s ama hosszú idő alatt nem volt év, hogy augusztus 20-án a magyar nemzet a kegyelet legnemesebb érzelmével vissza ne emlékezett volna Szent István királyra. Igen, visszaemlékezik ma is és országos ünnepen áldja, dicsőíti a nagy király emlékét. Hisz', ha ezt nem tenné, nem volna méltó a jövő századok megérésére. Szent István meg is érdemli, hogy emléke becsben tartassék, mert Ő volt az a fáradhatatlan apostol, aki a vad indulatok által nyughatatlanná tett magyarságot, a szelidítő, nemesítő, állandó lakhelyhez szoktató, munkásságra serkentő keresztény vallásra térítette; Ő volt az, aki Magyarország békés fejlődésének alapjait leraká, aki egyházakat alapított, aki a népművelődésének első mécseseit meggyújtá, aki az országot vármegyékre osztotta s így kiépítette azokat

a fellegvárakat, amelyeknek ellentállásán megtörik ma is minden alkotmányellenes fondorlat. Önálló, szuverén államná tette az országot ma is fényárban tündöklő szent koronájával, azokkal a törvényekkel, amelyek „méltán foglalják el az első helyet régi törvénygyűjteményünkben.“

Legendák szólnak az ő bámulatos, csodás egyéniségéről, arról a korát meghaladó kormányzói bölcsességről, amelylyel egy folyton kalandozó népet, a magyart, mint tovahömpölygő áradatot, rohantában feltartóztatni képes volt. S ki gondolta volna akkor, hogy Szent István Király, államalkotó munkájával egy hatalmas, egy virágzó országnak, a jövő magyar államnak építgeti fenntartó pilléreit. Amit akkor nem gondoltak, látták a későbbi századok, hogy Szent István által elvetett mustár mag, miként nödögél hatalmas, terebélyes fává és ennek láttára mind jobban erősödött a magyar nemzet szívében az iránta való kegyelet, hála.

Mindannyian, kik e hazában lakunk, kell, hogy augusztus 20-án felujtsuk szívünkben a nagy király emlékét, mert hiszen a méltányosság is azt diktálja, hogy

akinek valamit köszönhetünk, annak legalább emlékét tartsuk tiszteletben. Mennyivel inkább illő annak a szent királynak emléke iránt tisztelettel viseltetnünk, aki szeretett hazánk fenálhatását, ami ittlétünket, államalkotó munkájával biztosítá.

Szent István Király!

Legyen áldva a Te drága emléked most és mindenkoron. Szent „Jobb“-od csodatevő erejével oltalmazd a magyar nemzetet, ha megnehezülne az időkjárása fölötte!

Aliguls.

Egyházmegyei tanítóegyesületi gyűlés.

A 150 tagot számláló kecskeméti reform. egyházmegyei tanítóegyesület f. hó 12-én a városháza dísztermében tartotta meg népes közgyűlést. Napjainkban, amikor az ország több nemzetisége a saját kulturájának cégere alatt gyűlésezik a magyar nemzeti egység megromlására, igazán jól eső érzést kelt minden igaz honfi szívében, ha látja, hogy a magyar tanítóság tömör falanxokban, a hazaszeretettől megedződve álltört a magyar nemzet integritásának bástyái körül s arról tanácskozik, hogy miként lehet és kell meg erősíteni azokat a bástyákat, miként lehet

TÁRCA.

A sikkasztó.

— Az „Abony“ eredeti tárcája. —

Írta: Fehér Jenő.

Sárkány Ervin még habozott, hogy öngyilkos legyen e vagy megszökjkék. Azt tudta, hogy a sikkasztás másfél óra mulva ki fog derülni, a hónapvégi pénztárvizsgálat alkalmával. Sok ideje tehát nem volt a gondolkodásra. Végre az életosztón diadalmaskodott benne. Fogta a télikabátját és odaszolt a kollegájának:

— Átmegyek egy kissé a kávéházba. Nagyon megéheztém.

— Hát csak siess vissza, mert tudod, hogy ma 31-ike van.

Sárkány úgy tett, mintha nem értené.

— Hát aztán?

— Nos a pénztárvizsgálat . . .

— Tyűh, teringettét, erről majd megfelekeztem . . . No, nem baj, tíz pere mulva itt leszék.

Azzal eigerettára gyujtott, s hogy a gyanúnak még árnyékát is elterelje, fűtyöreszve fordult ki az ajtón. Lassan haladt le a lépcsőn s a kapu előtt álló portásnak ennyit mondott:

— Ide átmegyek a Lidó kávéházba. Ha valaki keres küldje oda, különben egy negyed óra mulva visszajövök.

A portás tudomásul vette a dolgot, de nem felelt. Sárkány Imrének nem tetszett ez a hallgatag ember.

— Értette mit mondtam? — mondá emeltebb hangon a prémes bundába temetkező kapusnak.

— Hogyne értettem volna?

— Nohát!

És távozott, lassu, ringó léptekkel, mint a kinek csöppet sem sietős a dolga. A szeme előtt még mindig ott lebegett a portás kövér, piros arca. Ugy rémlett neki, mintha valami gunvos mosolyt látott volna rajta.

— Eh számárság! — dünnyögte aztán magában. Még egyszer visszanézett, nem figyel-e senki, majd gyorsan befordult az első melléktáca. Ott már meggyorsította lépteit.

Délután öt óra lehetett. Száraz hideg volt.

Az utszéli lombtalan fákon egy pár veréb csipogott. A levegőben ködfoszlárnyek kovályogtak.

— Sárkány Ervin rendezni próbálta a gondolatait, de sehogy se ment.

— Gyorsan, gyorsan, — hebegte.

Szinte futott már, Éppen egy bérkocsi állomás mellett haladt el. Nézte, hogy melyikbe ugorják be. Egyik se volt nyére. Tovább sietett.

— Majd a másikkal; — libegte.

Alig tett néhány lépést, valaki köszönt neki. Sárkány megremegett. Látták őt! Tehát más felé kell mennie. Ép az ellenkező irányban, hogy a nyomát veszítsék. A dunapart felé vette hát az útját. A korzó néptelen volt, és a hideg esipős szél keresztül kasul járt rajta. A budai oldalon sorjába kigyultak a lámpások, még a gellérthegyen is valami vöröses fény imbolygott. A remegő ember a fejébe huzta a kalapját és feltúrta a kabátja prémes gallérját. A vígadó előtt éppen akkor kötött ki a propeller. Sárkány lerohant a lépcsőkön és a kasszahoz sietett.

— Hová tetszik? kérdezte a pénztárosnő.

— Hová? Hát budára . . . A Császárfürdő.

— Ez csak a bombatörig megy!

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindig „Roche“ eredeti csomagolást.

Sirolin

Emeli az étvágyát és a testet, megadja neki a köhögést, válladást, fűtést.

„Roche“

Magasabb orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára tívegenkint 4.— korona.

Roche & Co. Basel (Svájc)

az idők végeig ellentállóvá tenni azokat a nemzetiségek aknamunkái ellen — a magyar nemzeti népoktatás tökélyesítése, a népiskola szintjének emelése, a magyar nemzeti társadalom értelmi, érzelmi, erkölcsi erejének fokozása által anélkül, hogy az e célból folytatott tanácskozások kieleznie törekednének a felekezetek között fennálló dogmatikus ellentéteket, mert bölcsen tudja a magyar nemzeti tanítóság és annak vezetősége, hogy amikor magyar nemzeti egységes kulturáról van szó, az összes magyar felekezetek egy vallásban: a haza szent szeretetében, a „hazafiság“ vallásának szent jegyében tömörülnek; noha nem lehet kizárt az sem, ha adott természetes jogánál fogva minden egyes felekezet — mint iskola fenntartó — a népoktatásnál saját vallási irányát is igyekszik érvényre juttatni, mert hiszen a vallásos irány hazafiatlan ügy sem lehet. És ha a vezető és irányító szerepet — a magyar nemzeti egységes kultúra elérhetése céljából — a katolikus, református, izraelita, egyszóval: a felekezeti tanítóság vindikálja magának, e miatt nem szabad az elfogult sovínistaságot emlegetni, mert ahhoz, hogy a felekezetek kulturális szempontból is vezetnek, tradicionális joguk van, nemcsak, hanem azon tényről fogva, hogy a magyar nemzeti népoktatás e hazában mintegy $\frac{2}{3}$ részben a felekezetek gondoskodásának tárgyát képezi: méltán megilleti őket az irányító és vezelő szerep. Azért tehát bármelyik felekezet tanítósága gyülekezék is akár Szolnokon, akár Abonyban, vagy bárhol, meg kell győződnünk, hogy az ő munkásságuk, még ha „felekezeti, vallási“ jelleg alatt is, az édes Haza népoktatásának felvirágoztatásáért, az ősi tradícióhoz hiven — történik. Ily szellemben gyülekezett a katolikus tanítóság nem régen ft. Lévy apát, esperes elnöklele alatt Szolnokon, ily szellemben gyülekezett a kecskeméti egyházmegyei református tanítóság nálunk. Amarról már írtunk, emerről pedig most referálunk, amint következik.

A kecskeméti református egyházmegyéből a jelzett napon d. e. 9 és fél órára mintegy 92 (férfi és nő) tanító kereste fel városunk közgyűlésük megtartása céljából, amelynek színhelye városunk díszes tanácsterme volt. Az elnöki asztalnál ült Nt. Kiss Zsigmond lelkész, egyházmegyei tanügyi előadó, Nagy Sándor, egyesületi elnök (Cegléd), Papp Gedeon, egyesületi alelnök (Nagykörös), F. Szabó Ambrus, egyesületi főjegyző. Az elnöki enyelvény előtt sorban foglalt helyet a tanítóság több tanügybarát és még számos érdeklődő vendég, úgy hogy a nagy teremben alig maradt üres hely. 1. A közgyűlés alkalmi egyházi énekekkel, nt. Szappanos Károly vallásnár (Kecskemét) imájával és az elnök beszédjével nyitott meg. 2. Nagy Sándor elnöki előterjesztésében jelzi, hogy az állandó választmány a régi tisztviselők működésével meg lévén elégedve, azokat újból megválasztotta. Jelenti, hogy Antos János halálával megüresedett egyházmegyei gondnoki állásra Bagossi Károly szolnok megyei nyugalmazott kir. tanácsos, alispánt helyezte a közbizalom. Előterjesztésében felsorolta a múlt év tanügyi vívmányait. Így: az 1907. évi XXVII. törvényeket, amely a nem állami tanítók anyagi ellátásáról jórészt gondoskodik. — Szól az önállógazdasági ismétlőiskolákról és ingyenes népoktatásról általában. Felemlíti, hogy az egyházmegye a gyakorlati irányra kívánja a tanítóság figyelmét fordítani. Erre vonatkozólag Kiss Géza (Izsák) megjegyzi, hogy a jövő gyűléseket olyan időben kell megtartani, amikor egyes kartársak gyakorlati tanítást is mutathatnának be. Elnök kitérőben helyezi, ezen óhajnak valósulását. — Végül felsorolja az állandó választmány által kiküldött négy egyházmegyei tanítóképviseelő nevét. Az elnöki előterjesztést a közgyűlés helyesléssel tudomásul veszi. — Majd F. Szabó Ambrus főjegyző felolvassa a névsort, melynek rendjén a távollévő tagtársak elmaradása, amennyiben azt kellőleg indokolták, igazoltatik. 3. A tárgysorozat harmadik pontjánál Kiss Ferenc abonyi kántortanító olvasott fel alapos tudással és nagy körültekintéssel egy dolgozatot, melynek címe: „A református iskola a harmadik helyen.“ Ebben az értekezésben nem kimélő őszinteséggel sorolja fel azon hibákat, hiányokat, helytelenségeket és igazságtalanságokat, amelyek a református iskolákat a 3-ik helyre degradálják. Így különösen ostromozza azt a helytelen eljárást, amely alkalmat szolgáltat a rengeteg mulasztásra, anélkül, hogy a tanító ennek az időrabló mulasztásnak s az ezzel járó hátramaradásnak útját vágna. Sőt ha erőlyesen fellép a mulasztások ellen, még a tanító huzza a rövidebbet. (Ebben teljesen igaza van előadónak! Referens.) Ugyancsak a népoktatás nagy

hátrányként emeli ki az iskolák osztályosságát, a nemek elválasztását, az iskolák vizsgálatánál megállapított taneredménynek nyilvános classifikálását, ajánlja a szakfelügyeletet és annak tanító kézbe leendő elhelyezését, sürgeti a református iskolák szabályszerű felszerelését, racionálisabb tananyagbeosztást és mindazon hiányoknak kiküszöbölését, amelyek, a tanító aminden lehető legnagyobb buzgalma dacára is, a taneredményt meghusitják. (A tulsufoltságról nem hallottunk, pedig ez egyik legnagyobb megzsbasztója a tanítói egyéniség érvényesülésének, a népoktatás előbbre vitelének, úgyszintén lealázása a tanítónak, mint munkaerőnek, sőt büntetésnek is vehető, amikor a tanító erejét felülmuló tulsufolt osztály vezetésével sulytatik. Referens.) Előadásának végeztével javaslatot terjeszt be, melynek alapján az egyházmegye egységes utasítással szándéka a református iskoláknál észlelhető hibákat. — A legjobb akaratú összeállított és nyílt, bátor fellépéssel előadott értekezés élénk mozgású hullámokat vert fel a gyülekezetben. Általánosságban mindanyian helyeslőleg fogadták az előadott dolgokat, részleteiben azonban nézet eltéréseket provokált, azaz többen nem mindenben azonosították felfogásukat előadóval.

Igy például Fecsi Zsigmond (Nagykörös) tiltakozik az ellen, mintha a reform. iskolák a 3-ik helyen állnának. Hasonlóképpen nyilatkozik Szappanos Károly vallásnár is. Daru Mihály képezdei tanár (Nagykörös) a 3-ik hely tekintetében osztja nézetét az előadóval, de az a körülmény, hogy a ref. iskola a 3-ik helyre leszorult, nem a taneredményből, hanem a kalvinizmusnak háttérbejutásából eredt. Előadja az irányeszméket, melyek követségével a tér visszahódítható. Hangsúlyozza, hogy az iskolát meg kell szeretetni a magyar néppel. (Helyeslés.) (A népiskola nemokára, amely eddig többé-kevésbé mostoha gyermeke volt a társadalomnak, becézett gyermekévé fog válni, mihelyt az általános választó-jog és ingyenes népoktatás előnyeiben részesül a nép és ekkor minden édesgetés nélkül is szeretni fogja az iskolát. Hiszen Abonyban e tekintetben panasz már nem lehet, sőt több osztályban helyet sem tudunk adni az iskolákba özönlő gyermekeknek. Hisszük, ez örvedetes körülmény, t. i. az iskola szeretése, még több, más községekben is konstatalható. Mindazonáltal az iskola megszeretetésére pædægógiai szempontokból mindig törekedni kell a tanítónak. Referens.) Tarr József (Cegléd) az eddigi rendszerből az iskolák vizitációja alkalmából fölvetett osztályozást, illetve minősítést törölni kívánja, ebben osztózik Nagy elnök is. Szappanos a szakfelügyeletet megtartani kívánja, a tananyagbeosztást pedig, miután azt nem szakember írta, egyházközségekigilag reformálandónak javasolja. Papp Gedeon kiváló gyakorlati szaktudással szól a tárgyhoz. Szerinte a jó tanító előtt rossz tananyagbeosztás nincs, mert a jó tanítónak egyéniségétől függ a módszeres feldolgozás. (Ebben a felfogásban mi is osztozunk. Referens.) A szakfelügyeletet irányításnak és nem ellenőrzésnek tekinti; a jövőben ilyennek óhajta látni. Szabó Ferenc (Cegléd) a szakfelügyeletet az eddigi kezekben megbízhatónak és helyesnek gondolja. Kiss Ferenc a hozzászólások után védelmere kel javaslatának, miután azt konkrétumokkal is megvilágította. Álláspontjából csak annyit ad fel, amennyi az ügynek javára szolgál. (Mi azt gondoljuk, hogy Kiss F. azzal, hogy a hibákra rámutatott, úgy a népoktatásnak, mint a speciális református tanügynek csak javát akarja. Referens.) Nagy S. elnök lezárja az e tárgyban folytatott vitát és elmondván észrevételeit, ő is sürgeti az új egyházi tantervet és külön szakfelügyeletet (a lelkész kar belevonásával), de központosítással. — Nemi helyesbítéssel Kiss F. javaslatát a közgyűlés elfogadja és a buzgalomért köszönetet szavaz.

4. A tárgysorozat negyedik pontjánál, „Az 1907. évi XXVII. t.-e. szerelm a felekezeti tanítóka nézve“ című tételt Papp Gedeon alelnök, nagykörös tanító fejtegeti. Elismerő szavakkal emlekezik meg gr. Apponyi alkotásáról egyrészt, másrészt pedig reámutat a törvény ama rendelkezéseire, amelyek szerelmesek a felekezeti tanítóságra, azáltal, hogy javadalmazás tekintetében kisebbségben marad a felekezeti tanítóság az államok mellett és az által, hogy különbséget tesz felekezeti és állami tanító között. Egyik köztisztviselő (a felekezeti), a másik állami tisztviselő. Szerelmeket feltüntető javaslatot terjeszt elő, amely központ utján a kormány elé volna benyújtandó. A javaslatot a közgyűlés elfogadja. (Bejuttatjuk a törvény egyes rendelkezéseinek szerelmes voltát mi, de a miniszter is, így remélhető, hogy a kérdés előbb-több meghallgatásra talál. Külömben a di-

— Hát akkor oda!
Rohant a hajóra.
— Mehetünk már! — szólt oda a hajólegénynek.
— Még nem lehet, jöhet még utas!
Sárkány fölment a fedelzetre, ahol egy lélek se volt. A propeller még egy fél percig vesztegelt Neki úgy tetszett, mintha egy fél óráig állott volna ott.
— Átkozott alkotmány! — szisztegte.
Végre eloldozták a köteleket s a csavargözös kényelmes lassúsággal megindult. A víz sötét volt, csaknem fekete. A hajókerék egybangu kattogása rettentően gyötörte a szőkevény megbomlott idegeit. Tulnan valamelyik toronyóra ütni kezdett. Sárkány izgetottan figyelte.
— Egynegyedhat, — suttogta. Még nem tűnhetett fel az elmaradásom. Most kellene visszamennem a hivatalba. De még nem tudják, még nem keresnek. Körülbelül félhat lesz, mira a hiányt észreveszik. Amikor a rendőrség értésül róla, hét óra lesz. Több mint másfél óram van még. Vonnatra nem ülhetek, mert végigtáviratozzák az összes állomásokat. Hova menjek? Hova menjek?
Végre kikötött a hajó. Sárkány akkor már lent állott a karfánál és elsőnek tülekedett ki a hidon. Fölrohant a rakpartra. Ott megállt egy pillanatra és körülnézett. Elégedetlen volt magával. Sajnálta, hogy nem maradt inkább a pesti oldalon. Ott ismer minden zig-zag utcát. Itt, a budai részen, alig-alig járt. Szerette volna a szakálát laborotváltatni, meg a ruháit kicserélni. Rongyokat akart, mindenáron rongyokat, hogy föl ne ismerjék. De hogyan? Egy ócskaruha kereskedőit látott valahol az úton. De miképp állítan be oda? Azt csak nem mondhatja, hogy a finom ruháit cserélnék fel rongyokra. Ez gyanút keltené. Végre tanadt egy ötlete. Fölkereste a rakpart egy elhagyatott részét, ott hirtelen levetette a ruháit, s a ruhák helyébe rongyokat vett.

vizbe. Azután fogycogva rohant az ócskaruhás boltba. Előbb azonban összemázolta homokkal a kabátját, végigszakgatta a zsebeit, behorpasztotta a kalapját. Ebben a kosztümben már kezdeit hasonlítani egy csavargóhoz.
— Egy télikabátot kérek, — mondotta — olesőt!
A legkopottabb kabát tetszett meg neki. Négy forintért megvette, aztán rohant tovább.
A déli vaspálya indóháza előtt elfogta a bágyadság. A füle zugott, a feje égett, a lábai roskadoztak.
— Oh Istenem, — nyögte kétségbeesetten.
A pályaház előtt leült egy köre. De nem volt maradása. Valami kávémérést pillantott meg a tulsó oldalon. Tegnap még be nem tette volna a lábát az ilyen lebuja. Most sóvárgás fogta el, hogy bemenjen. A kávé jóízűen elköltötte, eiga-rettára gyújtott, s amikor kissé megmelegítette dermedt tagjait, ismét távozott.
Fél het volt.
Alighogy kilépett a kávémérésből, a pályaház felől egy ember közelített feléje. Sárkány gyorsan megfordult és sietni kezdett. Amaz a nyomában.
— Engem üldöz, — suttogta rémülten a sikkasztó. De nem mert hátrahátrálni. Aztán úgy rémlett neki, mintha még valaki esatlakozott volna üldözőjéhez. A léptek félelmetesen kongtak a háta mögött. Még egy perc és elérik. Sárkányt alig bírták már a lábai. Végso elhatározásában megállott. Amazok közrefogták. Az egyik melleragadta.
— Sárkány Ervin az ur?
— En? ... dehoggy ... tévedés ...
— Ön az, vallja be ... — szólt szelidebben a másik.
Sárkány még egy lépést tett előre, aztán a terdei megcsuklottak. Eszméletlenül terült el a kövezen ...

terünk is — mikor a törvény, akkor még javaslat, tárgyalatott — kilátásba helyezte. Referens.) A lázas vita folyamán kellőmódon hatott a közgyűlési tagokra nt. Ádám esperesnek az elnök által felolvasott távirata, amelyben „Szívből üdvözlő a gyülekezetet, rája Isten áldását kéri.”

5. A tárgysorozat ötödik pontját Dávid Ferenc nagykőrösi tanítónak „A nyugdíj törvényrevíziójáról” tartott felolvasása képezte. Javaslátot terjeszt elő, melyszerint keresztessék meg az ország összes nem állami tanító-egyesülete az iránt, hogy memorandumjaikban kérelmezzék a magas kormánytól a nyugdíjtörvény revidálását olyantaképpen, hogy ezután minden egyes tanító mindjárt működése kezdetén, ne csak jogos, hanem köteles tagja is lehessen. A nyugdíj igény a felekezeti és állami tanítóké egyenlő legyen. A működés 35 évben állapíttassék meg. Az eddig uzusban volt 50 % 30-ra szállíttassék le s az évi 2 %-os járulék pedig 3 %-ra emeltesék fel. Az öreg tanítók 1875. előtti évei (az illetékek befizetésével) beszámíttassanak. Az özvegyek a férj tanító biztosított nyugdíj igényének 50 %-ában részesüljenek. Az árva is méltányosabb ellátást kapjanak. A 10 évnél kevesebb szolgálatnál is — ha önhibáján kívül vált munkaképtelenné — élvezzen a tanító bizonyos összegű nyugdíjat. — A javaslatot általános éljenzéssel elfogadta a közgyűlés. Ez érthető is, mert a tanítóságnak, e javaslat szerinti revízió, egy régi, sajtó sebhét volna hivatva beheggeszteni. (Ez még a legjogosabb és legindokoltabb dolog, amit a felekezeti tanítóság ez idő szerint kérhet. Referens.) Többek közül Papp Gedeon szólott a javaslatához érdemlegesen. Szerinte az 50 %-nak kivétele sérelmes, sőt a javaslat 30 % is. Nem helyesli az évi 2 %-nak 3-ra leendő felemelését. A földjavadalmas tanítók nyugdíj igényének megállapítása tekintetében folytatott polémia után a vita véget ért.

6. „Az ingyenes népoktatásról” írott értekezés felolvasása Cs. Tóth Ferenc nagykőrösi tanító betegsége miatt elmaradt.

A tanügyi kérdések tárgyalása után Nagy közgyűlési elnök hálás szavakkal mond köszönetet az előjáróságot képviselő és éppen jelenlévő Pap Péter főjegyzőnek és tanácsnak a diszterem átengedéseért.

Ezután a tárgysorozat többi pontjai szerint az adminisztracionális ügyek tárgyalása következett.

A társasbéd.

A tanítóság a hosszú és tartalmas közgyűlés után, d. u. 2 órakor a vendégek társaságában a „Kossuth” szállodában levő „Polgárikör” nagyertermébe vonult, ahol jó étrággal költötte el Schönfeld vendéglős konyháján készült izletes ebédet. De nem ám szó nélkül. Mindjárt legetején nt. Kiss Zsigmond lelkes üdvözölte, elítette a tanítóságot, a magyar nemzeti állam kiépítőjét. Nagy Sándor elnök köszönetet mond a tanítóság nevében az elismerő szavakért. A tanítóság lelkesedése, úgy mond — az anyagi ellátástól függ. Adassék meg a tanítók-nak szellemi képességük, végzettségük és munkájuk arányához képest a kellő díjazás is. Ne tekintse senki sem közönséges bémozgalomnak azt, ha a tanítóság megelégedésének javításáért szót emel. Eltelt Gróf Apponyit, aki mindent meg fog tenni a tanítókért. (A nagynevű minisztert kitörő eljenzéssel dícsőrtette a tanítóság.) Tarr József a hölgyeket elvonta. A fiatal kollegáknak pedig szívből óhajta, hogy minél előbb, legalább 3 éven belül megnősüljenek. (Hogy mennyiben fogott e szerény óhajítás, majd 3 év múlva megtudjuk. Referens.) nt. Kiss Zsigmond a kötelesség teljesítésére való nevelést hangoztatja, mint olyat, amely a nemzeti irányú szocializmusnak az alapja. Ennek birtokában és ennek követelményével határozhat előre a társadalom. Ismét a tanítóságot elíteli Zsoldos állami tanító (Hallas) nt. Kiss Zsigmond, a tanítói tevékenység elismerőjére ülti poharat. — Papp Péter főjegyző, mivel a közgyűlés alkalmával nem reflektálhatott az elnök köszönet szavaira, most vesz alkalmat magának üdvözölni a vendégeket, a tanítóságot. Meleg szavakkal igéri, hogy Abony város máskor is készséggel adja át a nemzet önzetlen munkásság részére dísztermét. A vendég tanítóság jólétére ülti poharat. Tarskóczy szerkesztő közvetlen szavakkal, szíve szeretetével üdvözlő az illetékes társaságot, kívánja, hogy a tanítóságnak a közgyűlésen hangoztatott óhajai minél előbb valósuljanak. Eltelt őket és hasza át Apponyit azok az érzelmeik, melyek a felzárkózó magyar tanítóság iránt ártóhatják. Papp Gedeon elnök megköszöni a város vendégszeretetét, elíteli Lipthay György főbíró, egykori ábrándos korának jól ismert, kedves alakját. Király Ferenc lelkes

toaszolt mond a kultura legelső apostolaira, a tanítókra, különösen a ceglédi öreg tanítókra, akik őt az elemi ismeretekre és a hazafiságra tanították. F. Szabó Ambrus főjegyző köszönetet mond az abonyi református tanítótestületnek a vendég szerető fogadásért. nt. Kiss Zsigmond a gyűlésen is jelen volt katolikus tanítóságot elíteli, akik megtisztelő megjelenésükkel lényes tanujelét szolgáltattak az igaz testvéries szeretetnek. Ezután is óhajta a társadalomra is kiható testvéries összetartozandóságnak ápolását. A katolikus tanítók nevében Schlosser László igazgató válaszolt költőies szavakkal. A kegyelet és szeretet érzelme szólaltatja meg s habár külön oltárnál áldozunk is, egy eszmét, a népnevelést szolgáljuk. A tanítók vezéreire ülti poharat. Nagy Sándor elnök e város előjáróságot, a tanítóságot, a szeretet és barátság közös érzésének fenntartóit elíteli. A toaszlok árja után Király Ferenc a mi hegedűsünk, köztetszéstől kísérvé adott elő több kuruc nótát. Majd ritkult a társaság s mire éjborult a városra, vendég tanítóinkat elröpítette az utolsó vonat messze — haza. Itt hagyva és víve magukkal bőséges tanúságot, sok szeretetet.

Referens.

MI UJSÁG?

— **Bizottsági tevékenység.** Képviselőtestületünk által kiküldött bizottság: a két bíró, a két jegyző, Komáromy József és Temeskőzy Gerzson a hét folyamán üléseztek, melyben Pap Péter főjegyző terjesztette elő a város rekonstruált szervezési szabályrendeletét, mely a fejlődött viszonyok s az újabb törvények és rendeletek szerint dolgoztatóit ki. Ugy szintén megvitattatott az artézivíz-hordókra vonatkozó szabályrendelet, mely a víz-hordók edényeire, azok nagyságára, az árakra, aajtások maguktartására, a tisztaságra és egészségügyi intézkedésekre szabályozza. Ezek majd a közgyűlés elé terjesztetnek s még ott is megvitattatnak.

— **Tudomásul.** A cegléd s szolnoki vonal második vágányának közigazgatási bejárását a keresk. miniszter f. hó 25-ére lüzte ki Cegléd város közházához. A folytatólagos eljárás 26 ikán Szolnokon tartatik meg, mely helyeken az érdekeltek megjelenhetnek. Egyébként városunkat Lipthay György főbíró és Pap Péter főjegyző fogja képviselni.

— **Beírások a polgári iskolában.** A beírások az állami polgári iskolában úgy a fiú- mint a leányövendékek részére szeptember hó 1—4 napján, naponként d. e. 8—12 óráig eszközöltenek. — A javító-, felvételi- és pótvizsgálatok a fiúiskolában szeptember hó 3-án d. u. 2 óratól, a leányiskolában 4-én d. u. 2 óratól kezdődőleg tartatnak meg. — A tanév ünnepélyes megnyitása 5-én d. e. 8 órakor lesz. — A tisztelt szülőknek bármilyen tekintetben felvilágosítással készséggel szolgál naponként d. e. 9—11 óráig hivatalos helyiségében az igazgatóság.

— **A Kossuth-szoborra.** Kolesár Gyula, ez a jeles kis honpolgár szívós kitartással szolgálja ama nemes célt, mit maga elé kitűzött, hogy a Kossuth-szobor alapját gyarapítsa. Egy ízben már műkedvelői előadást rendezett erre a célra, most pedig magához vette kis Possel Mór barátját és tartottak egy szavafati előadást a Kermácsék üres színjében. Ő elszavaltta Arany Jánosnak „Melyiket?” című gyönyörű költeményét, a kis Possel Mórral meg elszavaltatta Petőfi „Befordultam a konyhára” című versét, mely előadást végignézte vagy 30 gyermek és összeraktak I kor. 30 fillért, melyet a lakarekpenztár betéti könyven helyeztünk el.

Schönfeld Adolf pedig a tanítói banquet alkalmán 10 koronát juttatott hozzánk, szintén a Kossuth-szobor alapja, mely összeg a népbanki betétkönyvünkön helyzetetett el.

Köszönetet mondunk hazafias buzgalomukért köszönetünk kifejezését.

Eddigi gyűjtés eredménye . . . 3332 kor. 50 fill.
Ehez a fenti . . . . . 11 . . . 30 . . .

Az eddigi gyűjtés összege . . . 3343 kor. 80 fill.

— **Halálozás.** Faragó Lipót kereskedelmi miniszteri tanácsos, a Gerje-Perje csatorna társaság kormánybiztosa 54 éves korában elhalt.

— **Püspökválasztás.** A tiszántúli református püspöki szék betöltésén még egyre folyóak a szavazatok. Az eddigi eredmény szerint Diesöfi József 210, Baltazar Bezső 203, Kócs Lajos 51, Dávidházy János 38 szavazatot kap 11

Diesöfi és Baltazar között valószínűleg pótválasztás lesz.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik feledhetetlen kedves leányom, illetve testvérem elhunytá alkalmánul részvétükkel és temetésén való megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni kegyesek voltak, — fogadják ez utó és leghalásabb köszönetünket.

Abony, 1908. aug. 15.

Özv. Kone Andrásné és leánya Luncer Lajosné.

— **A láb művész.** Muesi András f. hó 7-én egy csomag gyufát vásárolt Kassa Gyula kereskedésében, miközben észrevette, hogy Kovács Istvánné törtéti szegény asszony egy 20 koronást leejtett. Muesi a lábával nyomban rálépett a pénzre és azt a lába ujjával ügyesen felkaparintotta és eltette. De ezt a manipulációt meg Szekeres József vette észre, aki aztán nyomtan fölön is esipte a láb művészt, aki azonban tagadásba vete a dolgot s tagadott napokon át. Végre aztán a városi biztos vette az ügyet kézbe, mire aztan Muesi annyit beismert, hogy ő a pénzt találta. De minthogy napokig magánál tartotta és a hatósághoz be nem adta, jogtalan elcsajátítás vétségébe esett, aminek a büntetése 3 hónapig terjedhető fogház és 500 kor.-ig terjedhető pénzbüntetés.

— **A két „hochstapler”.** (Omanyokkal esaló) Két jómódar került a napokban közre Varga József és Varga Balázs rendőrök ügyessége folytán. Heller Izidor „ruhatisztító” és Fialla Ignác „pecsétszappan áruló” gyöngyösi lakosok, akik ezek óta azzal foglalkoztak, hogy hamisított okmányokkal állítólagos tűzkárosultak részére gyűjtöttek az országban — de saját maguknak. Már az fizet oly szípen jövedelmezett, hogy naponta 100—120 koronát is kerestek. Abonyba is eljöttek szerencsét próbálni, de itt bizony a rendőrség hamar rajtok ütött és most várják — nem valami édes remények közt, — hogy mi is lesz velők. Megmotozásokor találtatott Hellenél egy ungar-megyei Alsódomonya község tűzkárosultjai részére szóló hamis gyűjtőív, amelyet Fialla maga „gyártott” az ő nagy szakértelmével. Találtatott még nála egy tolvajnyelven írott levél is, melyből az állapítatott meg, hogy igazán „ruhatisztító” s amit szemök meglát, azt el is em-ít. Némelyik „jász” (csibész) némaságot is színel. Felhívjuk közönségünk figyelmét, hogy az ilyeneknek semmit ne adjon, ahelyett értesítse sürgősen a rendőrséget, mert ha csak akkor értesítik, mikor már elemelt valamit és eltűnt — az már késő.

Hirdetmény.

Véli Miksa szőlőjéből már most jutányos aron kapható **csemege szőlő, piros és fehér chassela**

öt kilónként vagy nagyobb mennyiségben Szőlősi Gusztávnal, kilónként és nagyobb mennyiségben is Kassa Gyula üzletében.

Szeptember hóban kapható és a tulajdonosnál megrendelhető négyféle muskotály és egyéb állani való szőlő, továbbá dió, magbaváló szilva és télire való nagyon finom kőrté és alma.

Nagyobb vételnél árendedmény!

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. e. közönségnek becses tudomására adni, hogy a Piac-téren, a Pinter-féle házban (volt bádogos-üzlet helyén)

G É P R A K T Á R T nyitottunk.

Raktáron tartunk varrógépeket, kerékpárokat, ruhamosógépeket és facsaró-, gazdasági gépeket, szab. Kincsem-féle varrógépet, szövő- és nyomó szövőgépeket, kitalált feljós felszerelve a legújnyosabb gyári ábrán és a legkedvezőbb részvételtetésre is.

Varrógépekhez és kerékpárokhoz a szükséges alkatrészek legújnyosabb ábrán nálunk beszerezhetők.

Eternit palat raktáron tartunk, a fedes írtat kérdő-ködére ajánlattal szolgálunk, melyről a gyártói egyetelárúrtó megbízásunk van.

Tisztelettel

Possel M. és Fia.

Eladás.

Politzer Mihálynál gazdasági eszközök, ugymint: vastengelyű szekér, eke, borona stb. eladók. — Értekezni lehet a tulajdonosnak lakásán.

Fűszeres tanoncnak

egy ügyes fiú felvétetik a Weisz-féle üzletben. Körösi-út.

Kiadó lakás.

Vasut-utca 164. szám alatt levő ház, mely áll két szoba, konyha, bolthelyiség, kerttel kiadó. Értekezni lehet ifj. Molnár Józseffel az ipartestületben.

Főzőnőnek vagy házvezetőnőnek

óhajtanék menni férjem elhalálozása folytán egy jobb családdhoz, ki is teljes jártassággal bírók a házvezetői teendőkkel és jó bizonyítvánnyal rendelkezem. — Cimem megtehető a kiadóhivatalban.

KOVALD PÉTER és FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár

B u d a p e s t, VII. kerület, Szövetség-utca 37. szám

megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőket létesít és ez által módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolási és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkeresse.

Abonyban Schwartz Zseni

vette át a képviseletét és a gyár rendes áraitban vállalja az úri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő- és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, esipke- és végárúk, szőrmék, stb-iek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízatást kér a

9—25

Kovald Péter és fia cég.

Nyomdász tanulónak egy fiú fölvetetik lapunk kiadóhivatalában.

Páratlan és csodás hatású.

Ovakodjunk utánzatoktól.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépít szer a

Földes-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdit és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ T O I L E T T - C I K K E K : Margit-hölgybor 3 színben 120 korona, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész A R A D.

Kapható: Abonyban, LÁNG OSZKÁR gyógytárban.

BOHN M. és TÁRSAI
NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Magyarország-Ausztriában a

BOHN-féle T É G L A G Y Á R A K
NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

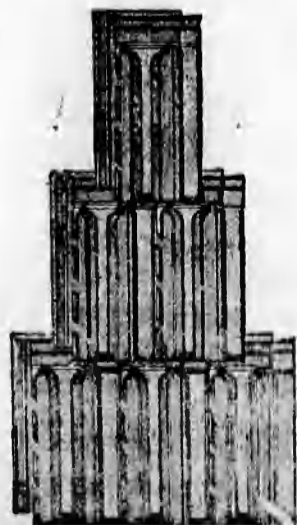
Álapított 1846. — Legelőkelőbb referenciák. — Álapított 1846

— 50 MILLIÓ ÉVI GYÁRTÁS —

a cs. és kir. szab. BOHN-féle biztonsági átfedő cserepekből

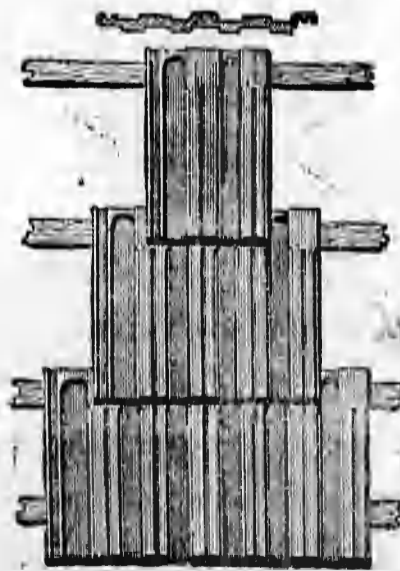
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

Gyártmányok: BOHN-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek. — Legelőkelőbb, legszebb tetőzet.

Nagykikindai gyártmány.

Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-cserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány.

Szab. biztonsági préselt átfedő-cserep 253. szám.

3—10

— Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. —